

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

▲ CZV mléko	7,80 Kč/l
▲ FOB SOM	5 050 USD/t
▲ FOB SPM	4 700 USD/t
▲ FOB máslo	2 850 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-3
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	2-3
Situace v zahraničí; tabulka CZV.....	4
Vývoj CZV a nákupu mléka graf.....	5
CPV mlékárenských výrobků; Kurzy ČNB....	6
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	7-8
Aktuality.....	9-10

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V květnu došlo k mírnému nárůstu ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q. Po dvouměsíčním poklesu se cena vrátila na úroveň z letošního března. Květnová cena tak byla 56 haléřů pod úrovní dubnové ceny z roku 2005 (tehdy dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 11 let). V květnu 2007 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 7,80 Kč/l, což je o jeden haléř vyšší cena než v dubnu a pokles o 14 haléřů proti květnu 2006. Ceny placené zemědělcům podle krajů se v květnu pohybovaly v rozmezí od 7,00 Kč/l do 8,54 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Jihočeském kraji a nejnižší cena byla zaplacená v Olomouckém a Libereckém kraji. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Moravskoslezském kraji 7,57 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Plzeňském kraji, kde dosáhla 7,95 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V květnu mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 210 441 tis. litrů mléka o tučnosti 3,83 % s průměrným obsahem bílkovin 3,31 %, za průměrnou cenu 7,80 Kč/l. Květnový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem v celém prvním čtvrtletí roku 2007 nadprůměrný (průměrný měsíční nákup v prvním čtvrtletí činil 196 958 tis. litrů). Při porovnání květnového nákupu mléka s nákupem v dubnu došlo ke

zvýšení nákupu o 7 307 tis. litrů. To znamená nárůst o 3,6 %. Při meziročním srovnání došlo letos v květnu ke zvýšení nákupu o 1,21 %, tedy o 2 516 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy vývoje nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 5.

Z celkového nákupu mléka v květnu 2007 bylo 99,03 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 7,78 Kč/l, v dubnu 2007 to bylo 99,48 %.

V květnu nakoupily mlékárny v zahraničí 4 601 tis. litrů mléka, nakoupené mléko mělo tučnost 3,64 % hm. Jedná se zatím o největší měsíční nakoupené množství mléka v zahraničí od počátku roku 2005. (tento údaj se sleduje od počátku roku 2005)

Od počátku roku 2007 mlékárny nakoupily 1 004 448 tis. litrů mléka, za stejné období v roce 2006 to bylo 988 357 tis. litrů mléka. Za celý rok 2006 nakoupily mlékárny 2 329 673 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V květnu mlékárny vyrobily 2 431,2 tun SOM, a to je o 133,4 tun (5,81 %) více než v dubnu a o 340,4 tun více než v květnu 2006. V roce 2006 vyrobily mlékárny celkem 19 443,4 tun SOM. Měsíční průměrná výroba v prvním čtvrtletí 2007 byla 1 811,53 t, což znamená, že květnová výroba byla ve srovnání s průměrem v prvním čtvrtletí nadprůměrná.

V květnu měly mlékárny na skladech zásobu 1 465,9 tun SOM. Ve srovnání s dubnem se zvýšila zásoba o 162,7 tun. Při meziročním srovnání zásob, došlo letos v květnu ke zvýšení zásob o 395,3 tun.

Cena průmyslových výrobců v květnu 2007 se při srovnání s předchozím měsícem opět zvýšila, a to o 4,02 Kč na 73,27 Kč/kg a dosáhla tak zatím historicky nejvyšší hodnoty.

V prodeji SOM došlo v květnu také k nárůstu, a to o 130,93 t (9,36 %) proti předchozímu měsíci. V květnu mlékárny prodaly 1 530,36 tun SOM. Meziročně byl v květnu 2007 prodej o 316,86 tun nižší než ve stejném měsíci roku 2006.

Průměrný měsíční prodej v prvním čtvrtletí roku 2007 byl 1 111,71 tun. Za celý rok 2006 prodaly mlékárny 17 917,09 tun SOM.

Máslo

Výroba másla v květnu klesla na 4 194,7 t. Při srovnání s dubnem je to pokles o 5,7 tun (0,14 %) a při srovnání s květnem 2006 vzrostla letos výroba o 341,30 tun (7,52 %). Průměrná měsíční výroba v prvním čtvrtletí 2007 činila 4 301,1 tun, z čehož vyplývá, že květnová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím podprůměrná. V roce 2006 vyrobily mlékárny celkem 52 117,1 tun másla.

Zásoba másla se v květnu snížila. Na skladech měly mlékárny zásobu 1 560,6 tun másla, a to je o 112,1 tun méně než v dubnu a o 1 053,1 tun méně než v květnu 2006.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v květnu snížil. Bylo prodáno 1 353,53 tun másla, a to je o 34,34 tun méně než v dubnu. Při meziročním srovnání došlo k poklesu prodeje proti květnu 2006 o 383,98 tun. Za celý rok 2006 prodaly mlékárny 20 250,38 tun másla ve spotřebitelském balení.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení v květnu vzrostla a činila 80,03 Kč/kg. To je ve srovnání s dubnovými 79,25 Kč/kg nárůst o 0,78 Kč/kg a při srovnání s květnem 2006 vzrostla letos cena o 2,39 Kč/kg.

Sýry

V květnu 2007 došlo k nárůstu výroby sýrů. Ve srovnání s dubnem došlo k nárůstu výroby o 573,1 tun (7,79 %) a proti květnu 2006 se výroba sýrů snížila o 198,6 tun (2,44 %). V květnu 2007 bylo vyrobeno 7 934,6 tun přírodních sýrů, což je více než měsíční průměr v prvním čtvrtletí roku

2007, který činil 7 280,47 t/měsíc. Celkem bylo v roce 2006 vyrobeno 90 963,1 tun přírodních sýrů.

Zásoba sýrů přírodních u mlékáren klesla v květnu 2007 ve srovnání s dubnem o 447,6 tun (10,86 %) na 3 674 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v květnu za 83,86 Kč, což je o 0,47 Kč/kg méně než v dubnu a o 1,07 Kč méně než v květnu 2006. Eidamská cihla s obsahem tuku 45 % se v květnu prodávala za 89,04 Kč/kg, a to je o 1,10 Kč více než v dubnu a o 0,38 Kč/kg méně než v květnu 2006.

Státní zemědělský intervenční fond

MLÉČNÉ KVÓTY

Informace o vyhodnocení plnění referenčních množství mléka pro dodávky a přímý prodej v kvótovém roce 2006/2007

V souladu s Nařízením Komise (ES) č.607/2007 činilo v kvótovém roce 2006/2007 (období od 1.4.2006 do 31.3.2007) vnitrostátní referenční množství mléka:

- pro dodávky : 2 735 310, 008 tun
- pro přímý prodej: 2 620, 992 tun

V období od 1.4.2006 – 31.3.2007 bylo odběratelům dodáno celkem 2 681 820 tun mléka, tj. 98,04 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 735 310, 008 tun).

V rámci přímého prodeje bylo prodáno 2 248 tun mléka a mléčných výrobků, tj. 85,78 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (2 620, 992 tun).

Z těchto údajů vyplývá, že Česká republika nepřekročila své vnitrostátní referenční množství mléka pro dodávky ani pro přímý prodej.

Plnění dodávek referenčních množství mléka pro kvótový rok 2007/2008

V období od 1.5.2007 do 31.5.2007 dodali producenti odběratelům 237 012 tun mléka, přímý prodej byl 179,3 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvótový rok 2007/2008, tedy od 1.4.2006 do 31.5.2007, činí celkem 465 510 tun, což představuje 17,02 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (tj. 2 735 310,008 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvótovém roce 2007/2008, tedy od 1.4.2007 do 31.5.2007, činí celkem 348,9 tun, což představuje 13,31 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (tj. 2 620,992 tun).

Intervenční nákup a soukromé skladování mléčných výrobků

Evropská komise zahájila intervenční nákup másla Nařízením komise (ES) č. 195/2007. Toto nařízení vstoupilo v platnost dne 1.3.2007.

V ČR zatím, vzhledem k cenám másla a SOM, intervenční nákup zahájen nebyl.

Intervenční cena od 1.7.2006 do 30.6.2007 byla 259,52 EUR/100 kg. Od 1.7.2007 platí intervenční cena 246,39 EUR/100 kg. Případný nákup se uskutečňuje (v případě splnění stanovených podmínek) za 90 % intervenční ceny, tj. 221,751 EUR/100 kg.

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola IV., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i nadále pokračuje. Byly přijaty další kompletní žádosti o vystavení potvrzení, která jsou průběžně vystavována. Od počátku roku 2007 bylo přijato 11 žádostí o potvrzení, žádná z přijatých žádostí nebyla zamítnuta. U jedné žádosti bylo zastaveno řízení. Schváleno bylo 10 žádostí. Vydáno bylo celkem 117 kusů potvrzení. Celkem bylo požadováno 46 468 kg másla. Byly přijaty dvě žádosti o podporu a šest oprav žádostí o podporu. Byla vyplacena podpora ve výši 786 127,57 Kč.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování podpory pro smetanu, másto a zahuštěné másto určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola II., ve znění pozdějších předpisů a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast v nabídkovém řízení. V měsíci červnu 2007 proběhlo 33. a 34. dílčí nabídkové řízení uskutečňované v rámci stálého nabídkového řízení podle výše uvedeného nařízení Komise. Detailní informace o výši podpor a zpracovatelských záruk z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách <http://www.europa.eu.int/>.

Poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko využívané jako krmivo a prodej takového sušeného odstředěného mléka

Tato podpora vychází z nařízení Komise č. 2799/99 ze dne 17. prosince 1990, o poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko používané jako krmivo a prodej takového mléka a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Poskytování příspěvku při nabídkovém řízení na zahuštěné másto určené pro přímou spotřebu ve Společenství

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola III., v platném znění a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění vybraných tržních opatření společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory je vázáno na účast ve výběrovém řízení. V měsíci květnu 2007 proběhlo 33. a 34. dílčí nabídkové řízení podle výše uvedeného nařízení komise. O proběhlých tendrech bylo vždy odesláno hlášení EK. V rámci těchto výběrových řízení nebyla na SZIF doručena žádná nabídka.

Detailní informace o výši podpory a zpracovatelských záruk z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách www.europa.eu.int.

Podpora spotřeby školního mléka

V červnu vyplatil SZIF poslední schválené mlékárně podpory za první období školního roku

2006/2007 (září – prosinec 2006) – podporu (z finančních prostředků EU) ve výši 2 278 tis. Kč a národní podporu (z finančních prostředků ČR) ve výši 5 739 tis. Kč. Za druhé období školního roku 2006/2007 (leden – březen 2007) vyplatil Fond první mlékařské podporu ve výši 34 tis. Kč a národní podporu ve výši 180 tis. Kč.

Koncem června přijal SZIF od tří mlékáren Žádost o poskytnutí podpory a národní podpory za druhé období školního roku 2006/2007, které se v současné době zpracovávají.

V květnu mlékárny vyrobily 258,5 tis. litrů školního mléka, a z toho bylo 239,8 tis. litrů mléka ochuceného.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Program vychází z nařízení Rady č. 2204/1990 a nově z nařízení Komise č. 1547/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady č. 2204/1990 a kterým se ruší nařízení Rady č. 2742/1990. Program je dále

upraven nařízením vlády č. 225/2004 Sb., v platném znění.

V červnu 2007 byla na SZIF doručena dvě měsíční hlášení od držitelů povolení. Probíhá jedna kontrola u subjektu, který nemá povolení na používání kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů. Byly přijaty 2 protokoly o kontrole na místě. Bylo vydáno rozhodnutí o sankci výrobci TPK, spol. s.r.o. za nepovolené užívání kaseinátů při výrobě tavených sýrů.

Situace v zahraničí Ceny FOB západní Evropa

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě se v červnu 2007 zvýšila u všech sledovaných komodit.

Při srovnání s květnem vzrostla u másla na 2 850 USD/t (o 167 USD/t), u SPM na 4 700 USD/t (o 233 USD/t) a u SOM na 5 050 USD/t (o 450 USD/t).

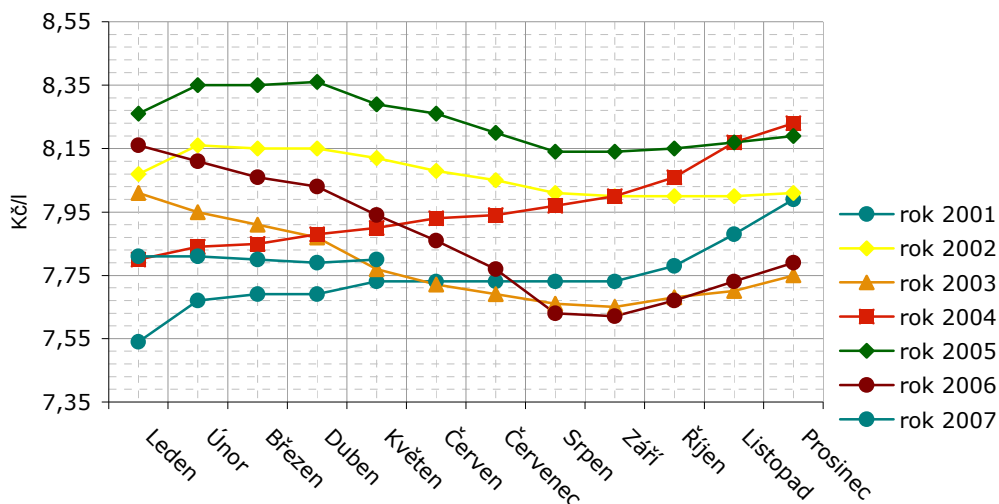
Zdroj: Dairy Markets

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80							

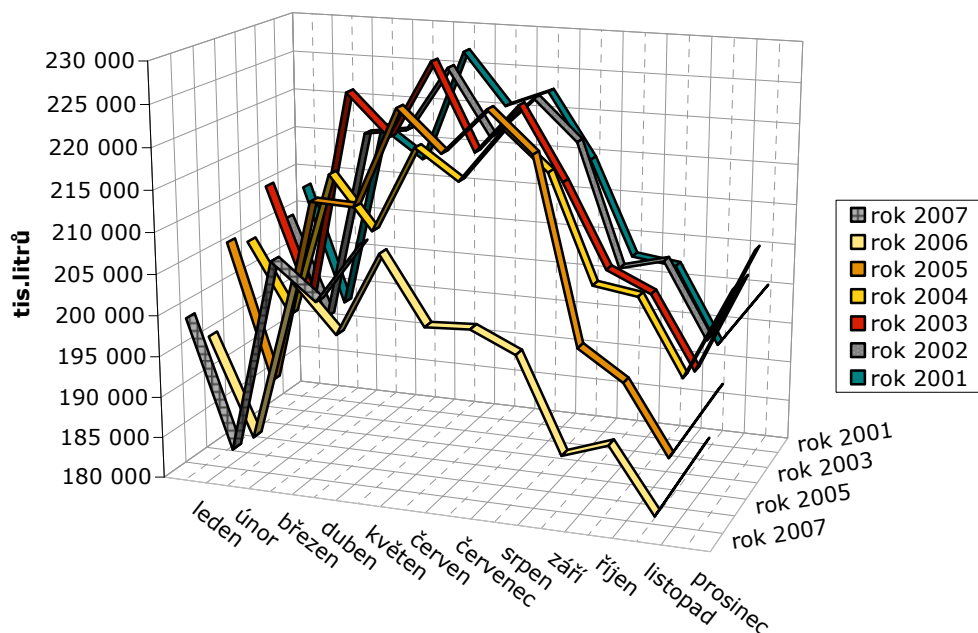
Zdroj: ČSÚ

Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.

Zdroj: ČSÚ

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměňovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2006 a 2007

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD06	23,733	23,796	23,834	23,251	22,138	22,441	22,441	22,007	22,297	22,433	21,754	21,022
USD07	21,419	21,593	21,189	20,731	20,899	21,272						
EUR06	28,721	28,409	28,650	28,508	28,271	28,385	28,445	28,193	28,380	28,290	28,030	27,777
EUR07	27,841	28,231	28,055	28,010	28,231	28,545						

Zdroj: ČNB

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

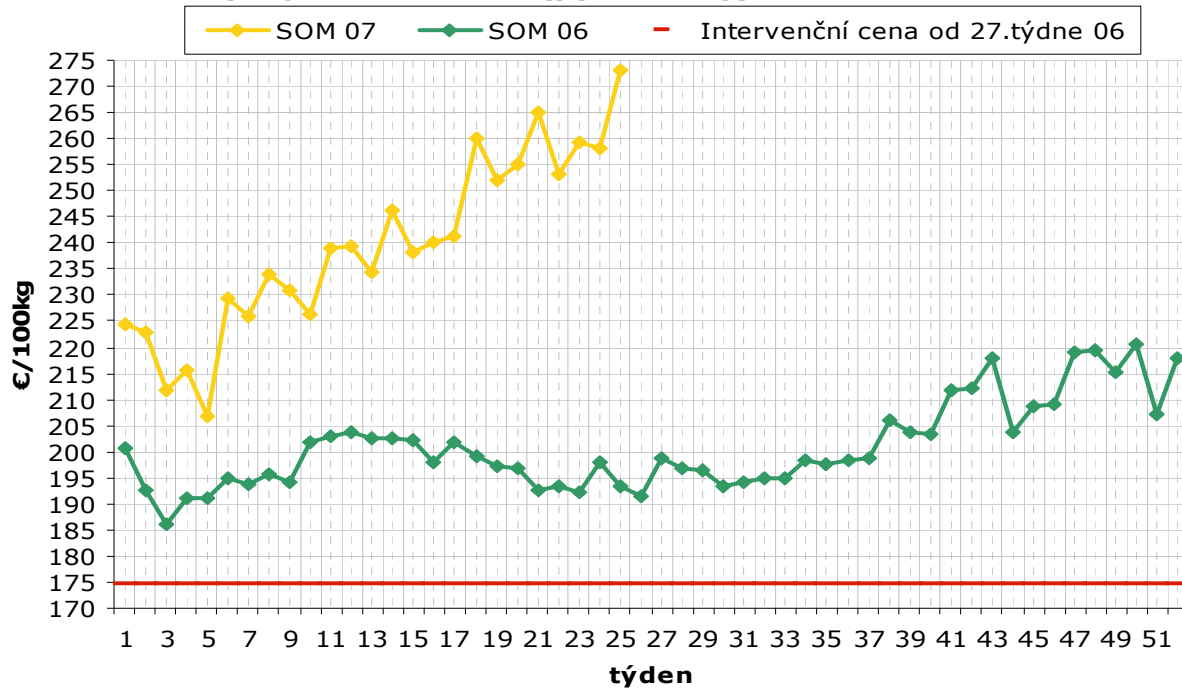
Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za červen – 28,559 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za červen	Změna ke květnu v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	34,61	+ 5,12
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	77,53	+ 7,25
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	77,53	+ 1,69
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	80,67	+ 0,71
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	77,42	+ 3,00
Máslo v blocích 25 kg cena podle nařízení EC <i>č. 2771/1999 včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	78,14	+ 3,01
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45%</i>	-	-
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45%</i>	110,69	- 0,60
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45%</i>	88,87	+ 0,00
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30%</i>	83,56	+ 0,20

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě nařízení Komise 562/2005, nařízení Komise 2771/1999, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

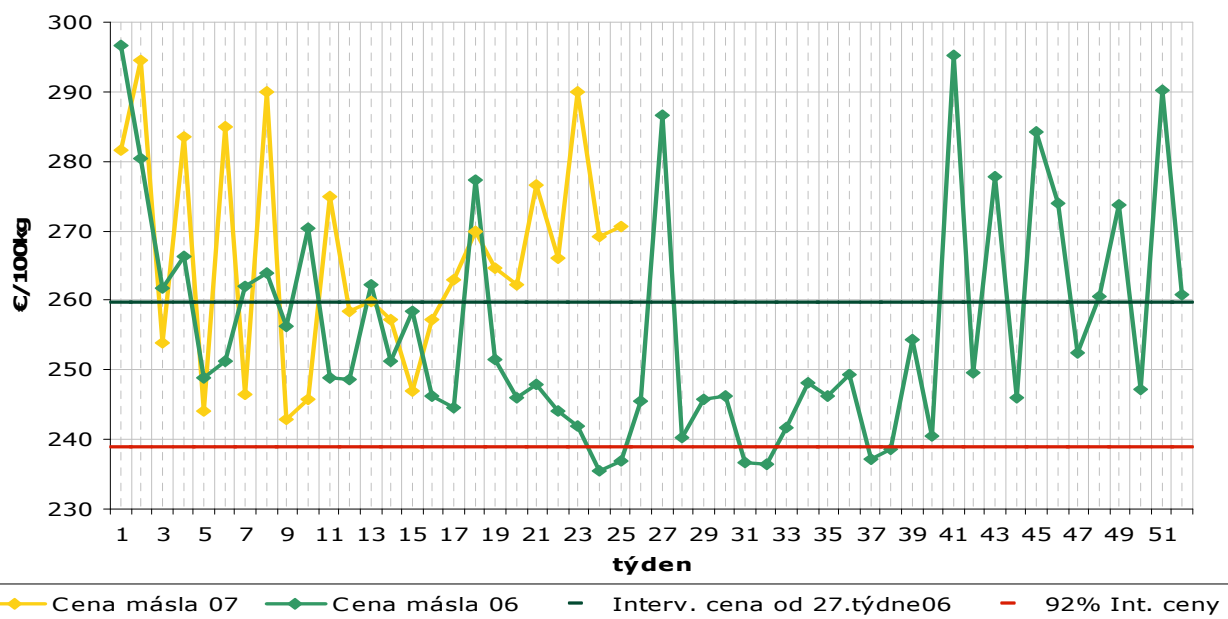

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

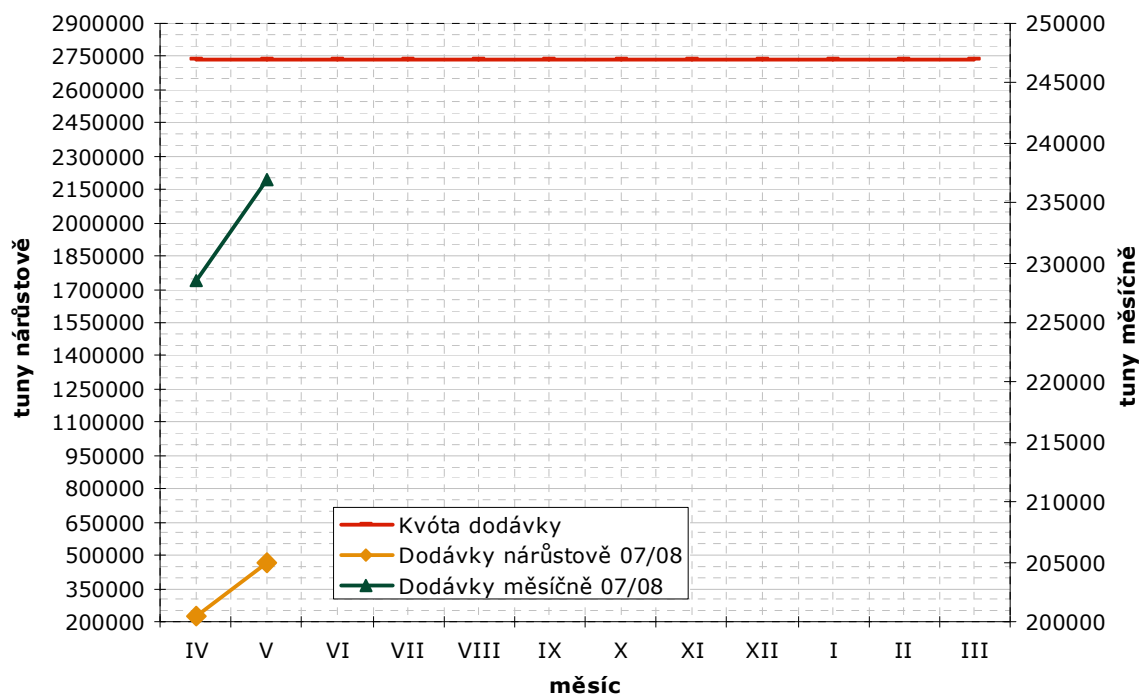
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg, podle nařízení Komise č. 2771/1999.

Zdroj: TIS^{ČR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 07/08

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku ve 25. týdnu 2007

Výrobek	Cena Sk/kg	Prodané množství v t	Změna ceny k 24. týdnu 2007 v %	Změna ceny k 25. týdnu 2006 v %
Máslo čerstvé spotř. balení	114,90	103,96	-0,9	+8,4
Máslo bloky 16% vody	98,02	48,63	+2,8	-2,7
Tvaroh měkký, 250 g	75,57	22,68	+3,1	-17,4
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	101,89	140,79	-1,8	-12,3
Bryndza sýr v balení 125 – 250 g	125,46	37,58	-0,9	+13,7
Bryndza sýr volně ložená	118,37	27,82	-0,8	+0,4
Sušené plnotučné mléko	103,09	72,65	+4,1	+21,0
Sušené odtučněné mléko	110,51	252,38	+7,0	+48,3

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, Kurz Kč/100 Sk podle ČNB pro 25. týden byl 84,776.

Zdroj : PPA - ATIS

Aktuality

Pribina loni zvýšila vývoz předsmažených sýrů na Ukrajinu

Mlékárna Pribina během uplynulého roku vyvezla do zahraničí 16 procent produkce. Vedle tradičních teritorií, jimiž jsou Slovensko a Polsko, se v poslední době zvyšují dodávky na Ukrajinu. Tamní podniky rychlého stravování z Příbyslavi odebírají předsmažené výrobky. ČTK to dnes řekl jednatel Václav Žatečka. Roční obrát mlékárny se loni pohyboval kolem 1,2 miliardy korun a oproti předchozímu roku se zvýšil o necelá čtyři procenta.

Kromě předsmažených výrobků Pribina za hranice vyváží hlavně smetanové krémy. Mezi ně patří tradiční Pribináček, který se v podniku vyrábí přes půl století. Chutná především zákazníkům na Slovensku. "Export se snažíme stále zvyšovat, a to do Evropské unie i mimo ni," řekl Žatečka. Pravidelně se výrobky z Pribiny vyvážejí od 90. let. Předtím šlo pouze o jednorázové zakázky na Slovensko.

Pribina loni vykoupila přes 52 milionů litrů mléka, za litr farmářům v průměru platila 7,89 koruny. Vyrobita kolem 12.000 tun výrobků, což je o 6,5 procenta více než v roce 2005. Podnik produkuje hlavně plísňové sýry, smetanové krémy a předsmažené výrobky. Každý rok dodává na trh několik novinek.

V minulém roce to byl například druh plísňového sýra, jehož výroba vychází z tradičních francouzských receptur. "Je prozrálejší a aromatictější," uvedl jednatel. Řadu smetanových krémů rozšířil krém s piškoty a ovocem.

Majoritním vlastníkem Pribiny je od roku 1993 francouzská společnost Bongrain. Závod byl pod jejím vedením podstatně zmodernizován. Investice stále pokračují. V minulém roce se týkaly hlavně zvýšení kapacity u zracích sklepů a provozu na smažení výrobků.

Zdroj: ČTK

Na jihu Moravy osmdesátkrát víc listerie, experti školí firmy

V Jihomoravském kraji stoupl v období od června 2006 do května 2007 výskyt bakterie listerie v potravinách meziročně osmdesátinásobně. Hygienici v tomto období odhalili 16 případů, v předcházejících pěti letech se přitom na jihu Moravy objevila listerie jenom jednou. Veterinární správa ve spolupráci s hygieniky a agrární komorou proto pro potravinářské firmy uspořádala sérii

seminářů. Účastnily se jich především firmy, jež měly v minulém roce s touto živočišnou bakterií problémy, řekl dnes ČTK jihomoravský radní Jan Letocha.

Loňský dramatický nárůst výskytu listerie si zatím nedovedou vysvětlit ani odborníci. "Metodiky kontrol i laboratorních testů jsou pořád stejné. Vysvětlení tedy zbývají dvě. Buď lidstvo ztrácí imunitu na tuto bakterii, která je běžně asi v každém desátém člověku, nebo potravinářské firmy přestaly ve svých provozech dbát na hygienu. V obou případech ale nedává smysl ten skokový nárůst případů za jeden rok," řekl Letocha.

Šestice seminářů o bezpečnosti potravin a řešení problémů s bakterií listerie, které probíhaly ve všech okresech Jihomoravského kraje v minulých dvou týdnech, se zúčastnilo 53 potravinářských firem. Do konce měsíce června by se měly v Brně uskutečnit ještě další dva semináře pro firmy, které propásly řádné termíny v jednotlivých okresech.

Cílem seminářů bylo připomenout firmám dodržování technologických a hygienických postupů při výrobě potravin živočišného původu. Potravinu například nestačí zchladit, bakterie listerie totiž bez problémů přečká i teploty těsně nad bodem mrazu, dodal Letocha. Důležitá je podle něj hygiena nejen v primární fázi, tedy ve výrobních provozech, ale také v sekundárních, jako je následná úprava surovin, jejich balení nebo prodej.

Listerie je běžně v půdě, prachu, povrchových vodách či na rostlinách. Přítomnost této bakterie ale ještě neznamená akutní nebezpečí, zdraví lidé jí odolají. Onemocnění způsobuje u těhotných žen, novorozenců, seniorů a lidí s oslabenou imunitou, například po transplantaci, a u lidí s rakovinou či HIV/AIDS. Nemoc má nejčastěji podobu lehké chřipky, při těžším průběhu postihnou pacienta bolesti hlavy, křeče a zmatenost. Bakterie může vyvolat i zánět mozkových blan. Loni onemocnělo v ČR listeriózou 80 lidí a 14 jich zemřelo.

Zdroj: ČTK

Ochrana tvarůžků? Nejdříve na Vánoce

Nejdříve koncem letošního roku mají šanci Právě olomoucké tvarůžky získat chráněné zeměpisné označení původu v Evropské unii. I když se v poslední době s [ochranou](#) českých potravinářských [výrobků](#) roztrhl pytel, tvarůžky na rozdíl od Pardubického perníku, Hořických trubiček nebo Žateckého chmele na svou registraci ještě čekají.

Pravé a olomoucké

„Podle mých informací by se žádost měla objevit v Official Journalu, tedy věstníku Evropské unie, v prvním červnovém týdnu. Pokud nebude mít během nadcházejících šesti měsíců nikdo připomínek, bude označení schváleno,“ uvedl pro Deník europoslanec a bývalý olomoucký hejtman Jan Březina (KDU-ČSL). Právě on svedl na půdě europarlamentu boj se svou rakouskou kolegyní Agnes Schierhuber. Ta ve své interpelaci tvrdila, že právo na [výrobu](#) mají Rakušané odsunutí z Československa po válce. Březina na to reagoval oponentní interpelací, v níž nabádal, aby příslušné evropské instituce nebraly v potaz zavádějící historické a politické argumenty rakouské poslankyně.

Dřívější registraci tvarůžků prý zabránily formální nedostatky. Registrace se táhne už od října 2004. Jiným důvodem je prý slovo „pravé“, což údajně dává Rakušanům šanci na označení Olomoucké tvarůžky. Označení Pravé olomoucké tvarůžky mohou jediní výrobci z loštické firmy A.W. používat klidně i dnes. Ale také kdokoliv jiný. „Po registraci na to nebude mít nikdo jiný nárok,“ vysvětlil Březina.

Tvarůžky nedělali jen Němci

Jednatel společnosti A. W. Jaroslav Kovář odmítl sdělit bližší podrobnosti žádosti o registraci. „Nerad bych předem zvětšil prostor pro případné námitky. Jde o uzavřené jednání mezi námi a Evropskou komisí,“ řekl Kovář. Je přesvědčen, že tvarůžky všechny náležitosti splní. „Naše receptura se patentovat nedá, je dokonce popsána v učebnicích. V okolí Olomouce bylo kdysi přes tři sta výrobců tvarůžek. Nejen Češi a Němci, ale i Židé, na což se

zapomíná. Za olomoucké tvarůžky se dnes v Německu a Rakousku nejčastěji vydává harcký sýr, který je jiný,“ dodal Kovář. Historické a teritoriální souvislosti podle něj nahrávají tvarůžkům.

Ročně se v Lošticích vyprodukuje přesným technologickým postupem na 2200 tun tvarůžků. Nedávná aféra s listerií se výroby dotkla jen okrajově, když jeden z výrobců lahůdek tvrdil, že do jeho vlašského salátu se bakterie dostaly z tvarůžek. „Listerie existovaly vždy, jsou starší než lidstvo. Na rozdíl od jiných výrobců máme přísné kontrolní mechanismy, abychom nákazu odhalili,“ uvedl Kovář.

Registraci chce pivo i chmel

O zeměpisné označení původu usilují i některé pivovary, které chtějí zaregistrovat České pivo. Jedním z motorů této iniciativy je litovelský pivovar. „Jde nám o zachování klasické [technologie](#) dvojího kvašení za studena a pořádného stupňovitého provaření. České pivo je fenoménem. Velcí výrobci dnes nenechávají pivo proležet. Uvaří patnáctku, kterou pak ředí, používají umělá barviva a pivo uměle dosycují,“ prohlásil ředitel litovelského pivovaru Miroslav Koutek. Tuctového piva jsou podle něj plné [regály](#).

O zeměpisné ochraně původu uvažují v regionu i pěstitelé zeleného zlata na Olomoucku. Měl by dostat název Tršický chmel. V České republice teď nově usilují o registraci zeměpisného označení původu Mariánskolázeňské oplatky. Jejich žádost byla ve věstníku EU zveřejněna tento týden.

Zdroj: Deník.cz

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.